

Raadsvoorstel

Onderwerp **Gresco energie besparende maatregelen Stadsschouwborg**
Registratienr. 4837136 Steller/telnr. Frank van de poel/ 8723 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder

Gijsbertsen

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 141.000,-- voor de aanleg van energiebesparende maatregelen bij de stadsschouwborg, in het kader van de GrESCO;
- II. de kapitaallasten van € 12.000,-- te dekken uit de energiebesparing die de maatregelen onder I opleveren;
- III. de gemeentebegroting 2015 dienovereenkomstig te wijzigen;

Samenvatting

In 2011 heeft de raad *Groningen geeft Energie* vastgesteld, het uitvoeringsplan bij het Masterplan Groningen Energieneutraal. Dit plan heeft als doel de gemeente Groningen in 2035 energieneutraal te laten zijn. Het "masterdoel" -energieneutraal-bereikt de gemeente via vele subdoelen. Eén van die subdoelen is het geleidelijk energieneutraal maken van het gemeentelijk vastgoed. Dit betreft in totaal zo'n 250 gebouwen. Om dit te bereiken is een gemeentelijke projectgroep opgericht, de Groninger Energy Service Company (GrESCO). Voor elke te nemen investering wordt een businesscase opgesteld door de GrESCO waaruit moet blijken of de te nemen maatregelen verantwoord zijn, welke investering nodig is en hoe de investering kan worden afgelost.

In dit voorliggende voorstel is de businesscase van de energiebesparende maatregelen bij de Stadsschouwborg beschreven.

De Stadsschouwborg wordt de komende periode hersteld en gemodificeerd. Dit is uiteraard een uitgelezen mogelijkheid verdergaande energiebesparingsmaatregelen te nemen middels een integrale businesscase vanuit de GrESCO.

Het betreft het aanbrengen van dakisolatie, achterzetbeglazing en de aanleg van een BAOPT (Bauer optimalisatie) systeem.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Deze maatregelen worden, conform de gebruikelijke afschrijftermijnen, in 20 jaar afgeschreven. De verwachte besparing op de energiekosten is circa € 17.000,- per jaar, ruim voldoende om de afschrijving te bekostigen.

Aanleiding en doel

In 2011 heeft de raad *Groningen geeft Energie* vastgesteld, het uitvoeringsplan bij het Masterplan Groningen Energieneutraal. Dit plan heeft als doel de gemeente Groningen in 2035 energieneutraal te laten zijn. Het 'masterdoel' -energieneutraal-bereikt de gemeente via vele subdoelen. Eén van die subdoelen is het geleidelijk energieneutraal maken van het gemeentelijk vastgoed. Dit betreft in totaal zo'n 250 gebouwen. Om dit te bereiken is een gemeentelijke projectgroep opgericht, de Groninger Energy Service Company (GrESCO).

Wat is de GrESCO?

De GrESCO is verantwoordelijk voor het integraal energiemanagement van het gemeentelijke vastgoed en beheert het totale energiebudget van de gemeente. Dit geld wordt gebruikt voor twee doelen: de betaling van de energierekeningen van het gemeentelijk vastgoed; de financiering van duurzame, energiebesparende investeringen in gemeentelijk vastgoed.

De investeringen in het gemeentelijk vastgoed worden terugbetaald door verlaging van het energieverbruik. Een verdere besparing realiseren we door kritisch te kijken naar het huidige energieverbruik: kloppen de energiefacturen, betalen we voor de juiste aansluitingen en gaat de kachel in onze gebouwen in het weekend uit?

GrESCO slaat hierdoor twee vliegen in één klap en levert een bijdrage aan de doelstelling "Groningen energieneutraal in 2035" en realiseert zo een deel van de gewenste bezuinigingen. Dit doet GrESCO zonder extra begrotingsmiddelen. GrESCO zorgt voor investeren in verduurzaming van ons vastgoed zonder extra kosten

Besluitvorming.

Op 2 juli 2013 is door het College besloten tot de instelling van de GrESCO en haar werkwijze die omschreven is in het boekwerkje "Groningse Energie Service Compagnie". Op 25 september 2013 (RO 13.3655292) is door de raad besloten om deze werkwijze te ondersteunen door de energiebudgetten aan te merken als een bijzonder resultaat. Er ontstaat op deze wijze een gesloten financieringssysteem. De investeringen in energiebesparende maatregelen worden betaald uit de positieve invloed die dat heeft op de energierekening, binnen één gemeentelijke administratie.

Uitvoering.

Het mag duidelijk zijn dat energiebesparende investeringen goed doordacht moeten worden. Voor elke te nemen investering wordt een rapport opgesteld door de GrESCO waaruit moet blijken of de te nemen maatregelen verantwoord zijn, welke investering nodig is en hoe de investering kan worden afgelost.

Deze investeringsplannen worden aan het college en zo nodig aan de raad ter besluitvorming voorgelegd in de vorm van businesscases. Met deze werkwijze blijven college en raad optimaal geïnformeerd.

In dit voorliggende voorstel is de businesscase van de energiebesparende maatregelen bij de Stadsschouwburg beschreven.

De Stadsschouwburg wordt de komende periode hersteld en gemodificeerd. Het betreft onder andere bouwkundige herstel van gevels, ramen, deuren en kozijnen, schilderwerk, dakbedekking, goten, riolering en stucwerk in de kelder. Kortom, een behoorlijke renovatie van dit monumentale pand. Dit is uiteraard een uitgelezen mogelijkheid verdergaande energiebesparingsmaatregelen te nemen in een integrale businesscase vanuit de GrESCO. Het betreft het aanbrengen van dakisolatie, achterzetbeglazing en de aanleg van een BAOPT-systeem. Naast het herstel en onderhoud zorgen deze maatregelen voor een besparing op het energiegebruik.

Het herstel wordt via de reguliere onderzoeksbudgetten en programmering gefinancierd. De extra's op energiegebied worden middels dit voorstel geregeld.

Kader

Het voorstel past binnen de kaders van het Masterplan "Groningen Energieneutraal". Hoewel het voorstel afwijkt van het Handboek financieel beheer past het wel binnen de financiële kaders van de GrESCO zoals vastgesteld op 25 september 2013. De afwijking heeft te maken met de situatie dat deze aanvraag gezien kan worden als een aanvullend krediet op de kredieten die bestaan voor de gebouwen waar de isolerende maatregelen wordt aangebracht. Echter, de GrESCO wil de investeringen aan gebouwen in het kader van energiebesparingen apart inzichtelijk maken en monitoren. Om deze reden wordt het nu als een afzonderlijk krediet met een aparte dekking aangevraagd. Dit is ook omschreven in het financiële kader van de GrESCO. De discrepantie tussen dit voorstel en het Handboek financieel beheer wordt op dit moment aangepast.

Argumenten en afwegingen

De GrESCO werkt via twee sporen.

Enerzijds zijn er businesscases waar gekeken wordt naar zogenaamd "laaghangend fruit". Waar kan er met een minimale inspanning op korte termijn energie bespaard worden. Anderzijds zijn er businesscases waarbij een heel gebouw onder de loep wordt genomen. Dan wordt integraal gekeken naar gebruik, energiebesparende- en energieopwekkende maatregelen. Dit totaal pakket wordt dan voorgelegd aan de raad.

In deze businesscase gaat het om een totaalpakket van energiemaatregelen. De case loopt gelijk op met andere herstel- en modificatiewerkzaamheden. Omdat de Stadsschouwburg een monument is, is in samenwerking met een specialist gekeken naar de mogelijkheden van de extra energiebesparende- en opwekkende maatregelen. Bij gebouwen met deze status moet er een afweging worden gemaakt tussen het belang van energiebesparing en het belang van de bescherming van het monument. Uiteraard zijn deze zaken vaak goed te combineren. Uit het onderzoek komt naar voren dat een aantal maatregelen zijn te realiseren. Het gaat dan om dakisolatie aanbrengen van isolerende (achterzet)beglazing en het installeren van een BAOPT systeem. Hieronder worden ze toegelicht.

- Dakisolatie

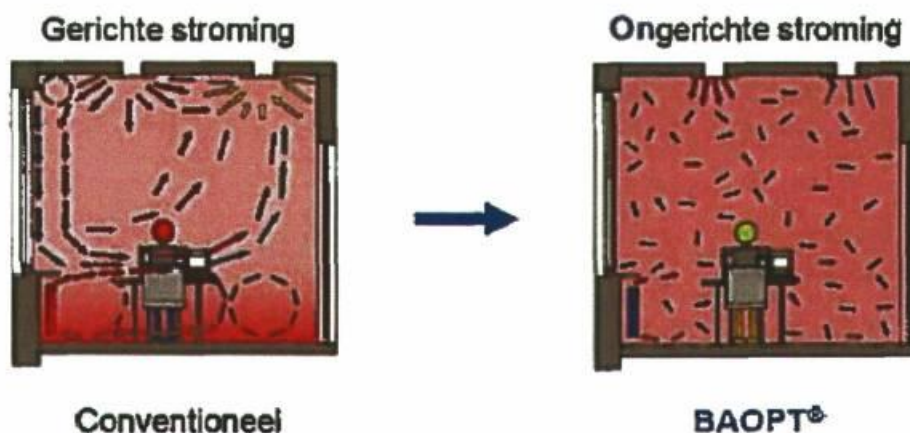
Waar mogelijk worden de dakvlakken van de schouwburg geïsoleerd. In totaal gaat het om 824 m² waar een investering mee gepaard gaat van € 32.600,-. De verwachte besparing voor dit onderdeel is € 5.950,- op jaarbasis.

- Isolerende achterzetbeglazing

Alle raampartijen worden voorzien van achterzetbeglazing. Dit is een maatregel die reversibel is en de monumentale status niet aantast. De investering is € 53.800,- de besparing wordt begroot op € 2.322,- per jaar.

- BAOPTsysteem

Het BAOPT systeem is een luchtbehandeling systeem die gebaseerd is op een ongerichte luchtstroming door middel van overdruk in de betreffende ruimte. Het komt erop neer dat er zo min mogelijk luchtbewegingen zijn. Er ontstaat een homogene luchtopbouw. Zowel op het gebied van CO₂ (luchtkwaliteit) als voor de temperatuur. Dit is comfortabel (geen tocht) en het werkt besparend op de stookkosten. Juist in een gebouw met grote ruimtes zoals de Stadsschouwburg, waarbij relatief veel warmte verloren gaat, is dit een ideaal systeem. Onderstaand wordt een en ander nog eens gevisualiseerd zodat het idee achter BAOPT duidelijk wordt

De aanleg van het systeem kost € 53.800,--. Verwacht wordt dat dit systeem een besparing oplevert van circa 20% van de huidige verbruikskosten. Dit is circa € 8.663,-- per jaar.

In totaliteit is de investering begroot op € 141.000. De verwachte besparing bedraagt € 17.000,--.

De Stadsschouwburg komt overigens ook voor in een businesscase van de categorie "laaghangend fruit". In die businesscase, die gaat over het isoleren van appendages, wordt ook de Stadsschouwburg voorzien van deze maatregel. De investering en opbrengst die daarmee gepaard gaat maakt geen deel uit van de hier voorliggende businesscase.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Door eigen gebouwen energieneutraal te maken, wil Groningen Stad het goede voorbeeld geven. Met de gebruikers is intensief overlegd. De investering en energierekening wordt door de GrESCo gedragen.

Financiële consequenties

Zoals in het raadsvoorstel van 25 september 2013 is beschreven gaan bij de GrESCo de kosten voor de baten uit. De GrESCo werkt met een gesloten financieringssysteem. Het uitgangspunt is dat geïnvesteerd wordt in energiebesparende en -opwekkende maatregelen, die worden "terugverdiend" uit de gerealiseerde besparingen. Naast de investering zijn er kosten als rente en inflatie en kosten van de inzet van de GrESCo.

Het werkelijke verbruik wordt jaarlijks middels de slimme meters (online) geregistreerd en gemonitord onder verantwoordelijkheid van de GrESCo. Zo is in beeld of de getroffen maatregelen de verwachte energiebesparing oplevert.

Investeringen, terugverdiëntijden, incentive

duurzaamheidsmaatregelen :	€ 141.000,--
afschrijvingstermijn:	20 jaar
vergoeding GrESCo:	15% over de besparing

Kapitaallasten en dekking

De investering brengt kapitaallasten van € 12.000,-- met zich mee in het eerste jaar op basis van een 20 jarige afschrijvingstermijn. De kosten van de begeleiding bedragen 15% over de verwachte besparing. Alle kosten worden gedekt uit de energiebesparing die de energiebesparende maatregelen opleveren. De besparing bedraagt naar verwachting € 17.000,-- per jaar. Het resultaat, na verrekening van kapitaallasten en begeleiding, wordt overgebracht naar de bestemmingsreserve van de GrESCo.

Begrotingswijziging:

Begrotingswijziging 2015

GrESCo - energiebesparende maatregelen Stadsschouburg

Betrokken vakdirectie(s) SSC 1 - VGM
Naam voorstel GrESCo - energiebesparende maatregelen Stadsschouburg
Besluitvorming (orgaan + datum) Raad
Incidenteel / Structureel I
Soort wijziging Investering

Financiële begrotingswijziging

Bedragen x 1.000 euro

Beleidsveld	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
08.2.4 Kwaliteitsbew (GWK) en dienstv	08.2 Nieuwbouw	SSC 1	GrESCo - energiebesparende maatregelen Stadsschouburg	141		-141			-141
TOTALEN				141	0	-141	0	0	-141
BEGROTINGSWIJZIGING				141	0	-141	0	0	-141

Overige consequenties

De voorgestelde investering in de Stadsschouburg draagt bij aan de doelstelling Groningen energieneutraal 2035.

Vervolg

Nadat de maatregelen zijn doorgevoerd wordt het energieverbruik gemonitord en meegenomen in de voortgang van de GrESCo.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Factsheet Stadsschouburg

parameters

rente	3,00% ROP voor 2015	
werkelijke afschrijving	20 jaar	
stijging exploitatie kosten	2,00%	
stijging energielasten	3,00%	
exploitatie kosten	15,00% van investering	vergoeding voor werkzaamheden gresco

financieel

investering	€	140.230	totaal
Besparing energie 1e jaar	€	16.935	in het eerste jaar
kapitaalslasten 1e jaar	€	11.218	rente +afschrijving
exploitatie kosten per jaar	€	2.540	beheer en monitoring vergoeding voor de GrESCO

Alg. gegevens/besparingsberekening

	investering		besparing in m3		tarief		besparing totaal
investeringen							
investering dakisolatie	€	32.600		12.300 m3	€	0,4837	€ 5.950
investering dubbel glas en deuren	€	53.800		4.800 m3	€	0,4837	€ 2.322
baopt	€	53.830		20%			€ 8.663
totaal	€	140.230					€ 16.935